

NEJVYŠŠÍ SOUD

Mgr. Petr TOMÍČEK
vedoucí oddělení styku s veřejností

sp. zn. Zin 32/2022

Vaše zn. 0423/14

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší soud jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jako „informační zákon“ nebo také „SvInf“), rozhodl o žádosti **DELTA legal, advokátní kancelář s.r.o.**, IČO: 03219259, se sídlem Na příkopě 988/31, 110 00 Praha 1, s adresou datové schránky t6tkzme a doručující adresou datové schránky t6tkzme (dále jen „žadatelka“), ze dne 25. 2. 2022, v řízení sp. zn. Zin 32/2022 (dále jen „projednávaná žádost“),

takto:

Podle § 15 odst. 1 v souladu s § 11 odst. 4 písm. b) se projednávaná žádost **odmítá** v části pod písmenem B.

Odůvodnění:

Povinný subjekt obdržel projednávanou žádost v následujícím znění (důraz doplněn):

„Žádost o sdělení informací ohledně probíhajících řízení

Vážená paní, vážený pane,

zdvořile Vás tímto žádáme, ve smyslu zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, o sdělení, zda nadepsaný soud eviduje:

(A) jakékoli dosud pravomocně neukončení řízení, jehož účastníkem je společnost YZO Světlá s.r.o., IČO 08086940, se sídlem Tusarova 1267/9, Praha 170 00, nebo

(B) jakékoli dosud pravomocně neukončené řízení, jehož předmětem by byl pozemek parc. č. XY, v katastrálním území XY, zapsaný na listu vlastnictví č. XY u Katastrálního úřadu pro XY, Katastrální pracoviště XY.“

Povinný subjekt úvodem rekapituluje, že projednávaná žádost je z velké části obdobná jako předchozí žádost téhož žadatele, která byla vyřizována pod sp. zn. Zin 160/2021. Způsob vyřízení obdobných částí je tedy z povahy věci obdobný jako v případě uvedené žádosti.

K výroku rozhodnutí:

Podle § 15 odst. 1 informačního zákona „*pokud povinný subjekt žádosti, byť jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, případně o odmítnutí části žádosti*“.

Povinné subjekty ve smyslu § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona „*neposkytnou informace o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků.*“

Podle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) jsou svoboda projevu a právo na informace zaručeny. Podle čl. 17 odst. 5 Listiny jsou státní orgány a orgány územní samosprávy povinny **přiměřeným** způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon. Zákonem, který provádí uvedené ustanovení čl. 17 odst. 5 Listiny, je právě informační zákon. Podle § 1 informačního zákona tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje pravidla pro poskytování informací a dále upravuje podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím.

Předmětem projednávané žádosti je mj. požadavek na poskytnutí informace, zda Nejvyšší soud eviduje „*jakékoli dosud pravomocně neukončené řízení, jehož předmětem by byl pozemek*“. Jedná se tak o požadavek na poskytnutí informací z rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu. Požadavek tedy směřuje k poskytnutí informací, které s odkazem na § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona Nejvyšší soud neposkytuje. Jelikož je tedy naplněn důvod pro odmítnutí projednávané žádosti již na základě povahy požadovaných informací, povinný subjekt dále nezkontroluje (ostatně k tomu nemá ani žádné automatické nástroje – viz dále), zda v žádosti uvedené nemovitosti jsou předmětem nějakého soudního řízení u Nejvyššího soudu, či nikoli.

Povinný subjekt se přitom nebrání poskytování informací o **výsledcích rozhodovací činnosti**, která musí být zcela pod veřejnou kontrolou, avšak v souladu s § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona neposkytuje informace o samotném průběhu rozhodovací činnosti, která k závěrečnému rozhodnutí vedla, případně neposkytuje detailní informace o předmětu řízení, vyjma obecných informací, že řízení bylo zahájeno, byl podán opravný prostředek atp., podrobně viz níže citovaná Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 24. července 2009, č. j. 13/2008-SOSV-SP, která obecně připouští poskytování údajů „organizačně-technického rázu“. V tomto ohledu je vhodné doplnit, že i v rozhodnutích Nejvyššího soudu, která jsou zveřejňována na webu www.nsoud.cz, bývají konkrétní identifikační údaje k nemovitostem pseudonymizovány, jedná se tak o chráněné informace, které se veřejnosti neposkytují (podrobnosti k tomu viz § 8a odst. 1 informačního zákona a dále v textu odůvodnění).

Projednávaná žádost podle názoru povinného subjektu ani nedává prostor k úvaze, zda informace (ne)poskytnout. Na rozdíl např. od ustanovení § 11 odst. 1 informačního zákona, který uvádí (důraz doplněn) „*Povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud*“, se v ustanovení § 11 odst. 4 informačního zákona výslovně píše (důraz doplněn) „*Povinné subjekty dále neposkytnou informace o...*“. Podle povinného subjektu tak zákonodárce výslovně omezuje správní úvahu k poskytování jednotlivých informací z rozhodovací činnosti soudů.

Povinný subjekt odkazuje nejen na samotné striktní znění zákona, ale též na nález Pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 2/10, které dne 30. března 2010 rozhodlo o změně původního znění § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona, ze kterého vypustilo (zrušilo) původně začleněné slovo „pravomocných“, rozumějme rozsudků. V předmětné části zákona tak Plénum Ústavního soudu rozšířilo práva žadatelů na poskytnutí i nepravomocných rozsudků ze strany povinných subjektů, **avšak ponechalo zákonným neposkytnutí dalších informací z předchozího průběhu soudního řízení, resp. rozhodovací činnosti soudů.** Zde je třeba pro úplnost dodat, že ani plný, nepseudonymizovaný (neanonymizovaný) text rozhodnutí Nejvyššího soudu nemusí bezvýhradně obsahovat úplné údaje o nemovitostech, které jsou jeho předmětem a které mohou být v textu soudního rozhodnutí uvedeny např. jen jako „předmětné nemovitosti“.

Podpůrně lze také vycházet z Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 24. července 2009, č. j. 13/2008-SOSV-SP, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, která v § 5 odst. 3 mj. uvádí (podtržení doplněno) „Poskytují se však veškeré informace obsažené v rozhodnutích soudů, pokud jejich poskytování není vyloučeno z jiných důvodů (viz. např. § 8a odst. 1 informačního zákona, pozn. pov. subjektu). Dále se poskytují údaje organizačně-technického rázu, které se týkají projednávání a rozhodování konkrétního sporu nebo jiné právní věci (např. údaje o tom, zda byl podán návrh na zahájení řízení, není-li poskytnutí této informace v rozporu se zákonem chráněným zájmem, údaje o tom, kdy a kde se bude konat jednání, zda bylo jednání odročeno, zda je rozhodnutí soudu v právní moci nebo zda byl podán proti němu opravný prostředek).“

Detailní informace o předmětu řízení jistě nelze hodnotit jako informace „organizačně-technického rázu“, které by bylo lze poskytnout. Naopak u těchto informací bude zpravidla naplněn další důvod odmítnutí – ochrana soukromí (§ 8a informačního zákona).

K neposkytování informací z rozhodovací činnosti soudu na základě informačního zákona poukazuje povinný subjekt také na následující citaci z rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2020, sp. zn. 29 A 170/2017 (zvýraznění doplněno povinným subjektem):

*„17. K meritu věci lze uvést následující. Právo na informace je garantováno zejména v čl. 17 Listiny základních práv a svobod, ale také v čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. **Tato práva nejsou bezbřehá a absolutní, ale naráží na určitá omezení a limity.** Legitimní omezení práva na informace stanoví čl. 17 odst. 4 Listiny, podle něhož svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Obdobně čl. 10 odst. 2 Úmluvy stanoví, že výkon těchto svobod (svobody projevu a práva na informace), protože zahrnuje povinnosti i odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci. /.../*

*25. /.../ Vůle zákonodárce je přitom v tomto ohledu zcela zřejmá, **jiné informace o rozhodovací činnosti soudů než ty, které jsou obsaženy v soudních rozhodnutích, povinné subjekty nemohou žadatelům poskytnout.**“*

V případě projednávané žádosti je příhodné odkázat i na rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 7. 12. 2016, sp. zn. 29 A 133/2015, v němž je uvedeno mj. následující (důraz doplněn povinným subjektem):

„V nyní projednávané věci je nutno v první řadě konstatovat, že mezi stranami není sporu o tom, že by žalovaný nebyl soudem. Byla-li tedy po něm požadována informace o jeho činnosti, nutno dospět k závěru, že uvedená norma se na něj osobně vztahovala.

Pokud pak jde o její věcnou působnost, lze shledat, že žalovaný toto omezení práva na informace mohl aplikovat pouze v případě, kdy po něm byla požadována informace o jeho rozhodovací činnosti. Tak tomu v daném případě bylo. /.../

Z uvedeného plyne, že z informační povinnosti je vyňat celý rozhodovací mechanismus soudu v konkrétní věci, s výjimkou rozhodnutí.

/.../ z hlediska veřejné kontroly soudnictví je podstatná zejména obecná dostupnost soudních rozhodnutí. Na základě této dostupnosti pak mohou být jednotlivá rozhodnutí předmětem veřejného diskurzu. Za zákonnost těchto rozhodnutí a postupů vedoucích k jejich vydání odpovídá z institucionálního pohledu soud, personálně pak soudci projednávající a rozhodující danou věc.“

Aplikovaný zákonný důvod pro odmítnutí žádosti o informace tak bude naplněn vždy, respektive pro (částečné) odmítnutí žádosti o informace bude plně stačit samotné podřazení žádosti pod výjimku podle § 11 odst. 4 písm. b) zákona, jelikož se jedná se o kategorické pravidlo, které povinnému subjektu přikazuje odmítnout poskytnutí požadované informace (rozdílně např. od výjimky podle § 11 odst. 1 informačního zákona, a contrario viz bod 34 rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 21. 4. 2021, č. j. 8 A 131/2019-60).

V případě projednávané části žádosti se tak jednoznačně jedná o nepřípustnou žádost o poskytnutí informací z rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu, jde tedy o informace, které se veřejnosti k informačním žádostem neposkytují.

Na základě zákonné výjimky z poskytování informací o rozhodovací činnosti soudu tak povinnému subjektu nezbylo, než žádost ve vymezené části odmítnout, a to podle účinného znění ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona.

Pro předvídatelný postup v případných budoucích řízeních si nicméně povinný subjekt dovoluje zrekapitulovat i další důvody, pro něž by bylo možné obdobnou žádost o informaci odmítnout, respektive nejprve si dovoluje popsat technické možnosti povinného subjektu a jeho vnitřního technického (informačního) vybavení.

Nejvyšší soud nevede speciální seznamy nemovitostí, které byly anebo jsou předmětem jakéhokoli řízení rozhodovaného jeho senáty. Nemá bohužel ani možnost, jak požadované informace získat ze své databáze jednoduchým zadáním označení (např. parcelního čísla nebo čísla popisného) předmětné nemovitosti. Informační systém Nejvyššího soudu (dále jen „ISNS“) sleduje a přesně vyhodnocuje jen konkrétně zadané statistické údaje podle parametrů, které jsou do něj předem naprogramovány. Jde především o údaje, jejichž sledování si vyžaduje běžná denní činnost Nejvyššího soudu. Z povahy věci tak softwarové vybavení Nejvyššího soudu nemusí automaticky vyhovovat požadavkům externích žadatelů.

V rámci principu fungování státní správy soudu jako řádného hospodáře by bylo vytváření nových, pro běžnou každodenní činnost soudu nepotřebných funkcionalit, zbytečným vynakládáním finančních prostředků ze státního rozpočtu. Jednoznačně by se jednalo o nepatřičné zatížení povinného subjektu, pokud by jen na základě projednávané žádosti byl nucen u externího správce ISNS poplat a objednat další informačně-technologické nástroje pro práci se svojí interní databází, ačkoli tyto ke své každodenní činnosti nepotřebuje.

ISNS mj. eviduje pouze údaje o účastnících konkrétních řízení, z povahy věci tedy neeviduje (a ani nemá důvod evidovat) detailní údaje o konkrétním předmětu řízení, kterými by mohly být projednávanou žádostí specifikované nemovitosti. Údaje o předmětu řízení jsou uváděné v ISNS pouze v obecné „nadřazené“ rovině, může se jednat např. o následující typy předmětu řízení: „O zaplacení“, „O nahrazení projevu vůle“, „O zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví k nemovitostem“, „O určení vlastnického práva“, „O náhradu škody“, „O určení absolutní neplatnosti právního jednání“, „O vyklizení nemovitosti“, „O určení neplatnosti výpovědi smlouvy o nájmu“, „O zřízení služebnosti“, „O určení neplatnosti zástavního práva“, atd.

Současně je nutno doplnit, že i odvolací orgán vychází ze skutečnosti, že vyhledávací možnosti jsou předem dané technickými možnostmi a „předprogramovanými“ vlastnosti ISNS. A především, že tyto funkcionality ISNS se odvíjejí jednoznačně od toho, co musí splňovat a zajišťovat pro každodenní činnost soudu. K potvrzení této ustálené rozhodovací praxe (odmítání žádostí o rešerše rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu) ze strany odvolacího orgánu je vhodné upozornit např. na rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 12. 8. 2020, č. j. UOOU-03215/20 – 4, v němž je uvedeno mj. následující (zvýraznění doplněno):

„Úřad konstatuje, že povinný subjekt nemá zákonnou povinnost vést speciální statistiky či seznamy o žadatelem požadovaných řízeních o náhradách škody insolvenčních správců v rámci své rozhodovací činnosti a musel by je pouze pro potřeby žadatelovy žádosti vytvořit. Informační systém povinného subjektu slouží pouze k běžné každodenní agendě soudu, tj. povinný subjekt jej používá ke svým interním potřebám. /.../ povinný subjekt se v předmětném rozhodnutí neodvolává toliko na náročnost vyhledávání požadované informace, ale na její neexistenci.“

Podpurným argumentem pro neposkytnutí požadovaných informací, výpisu řízení k definovaným nemovitostem, by mohla být i skutečnost, že v daném případě by se právo na informace pravděpodobně dostalo také do kolize s právem na ochranu soukromí podle § 8a odst. 1 informačního zákona.

Pravidla pseudonymizace Nejvyššího soudu stanovují povinnost pseudonymizovat čísla parcel ve vlastnictví či spoluvlastnictví fyzických osob a též podnikajících fyzických osob. Proto také v případě, kdy by povinný subjekt měl (vzhledem k výše uvedenému však nemá) povědomí o jakémkoli v žádosti „poptávaném“ soudním řízením probíhajícím u Nejvyššího soudu, které by se týkalo konkrétní nemovitosti, mezi jehož vlastníky by vystupovala i fyzická osoba, pak by takovou informaci odmítl poskytnout v souladu s § 8a odst. 1 informačního zákona, který chrání osobní údaje účastníků řízení před jejich poskytováním třetím (na řízení nezúčastněným) osobám.

Povinný subjekt sděluje, že obecně neposkytuje údaje o majetku účastníků řízení, fyzických osob, dalším nezúčastněným osobám. V případě kolize žádosti o informace, která takové údaje požaduje, s právem na ochranu soukromí účastníka řízení anebo osoby v soudním řízení jinak figurující, by takovou žádost odmítl podle § 15 odst. 1 informačního zákona s odkazem rovněž na § 8a odst. 1 informačního zákona, ve spojení s čl. 6 odst. 1 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) a dále rovněž také v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, neboť nesděluje osobní (citlivé) údaje účastníků řízení třetím osobám, vyjma účastníky řádně zmocněných zástupců.

Poučení: Proti rozhodnutí o odmítnutí projednávané žádosti nebo její části je možné podle § 16 odst. 1 informačního zákona ve spojení s § 83 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat odvolání, které se podává u povinného subjektu, který řízení k projednávané žádosti vedl v prvním stupni, a to do 15 dnů ode dne doručení.

Poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) informačního zákona

Ke zbývající části projednávané žádosti, kde nebylo poskytnutí informací částečně odmítnuto předkládaným rozhodnutím, poskytuje povinný subjekt požadované informace formou následujícího sdělení.

Nejvyšší soud ve své databázi k dnešnímu dni (10:00 hodin) neeviduje žádná neukončená řízení, v nichž by figurovala v žádosti uvedená společnost YZO Světlá s.r.o., IČO 08086940.

Pro úplnost a pro případná další podání povinný subjekt závěrem dodává, že Nejvyšší soud vyřizuje žádosti o lustrace právnických osob rovněž v rámci agendy „*Dotaz na stav řízení věcí vedených u Nejvyššího soudu*“, v současnosti pod sp. zn. **S 2/2021** (elektronická podání) a sp. zn. S 3/2021 (fyzická podání). Nejvyšší soud tak tyto informace poskytuje i v rámci méně formálního řízení, než jakým je řízení o poskytnutí informace podle informačního zákona.

Žadatelé proto mají k dispozici jak využití postupu podle informačního zákona a podání informační žádosti, tak i podání „obecného“ dotazu na stav (existenci) řízení právnické osoby. V případě podání uvedeného „obecného“ dotazu stačí žádost nadepsat např. „*Žádost o lustraci, stav řízení*“ nebo jako „*Žádost o výpis soudních řízení*“. Výběr procesního postupu je plně v kompetenci jednotlivých žadatelů. Podmínkou pro to, aby se žádosti o lustraci Nejvyšší soud zabýval, je pouze její podání prostřednictvím podatelny Nejvyššího soudu. Jelikož se v rámci projednávané žádosti jednalo o žádost o informaci podle informačního zákona, bylo toto podání zařazeno do rejstříku „Zin“ a nikoliv do příslušného rejstříku „S“.

Závěrem považuje povinný subjekt za vhodné upozornit, že zákonným označením Nejvyššího soudu je od 1. 4. 2002 podle § 10 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, „*Nejvyšší soud*“, tedy nikoli např. „*Nejvyšší soud České republiky*“, „*Nejvyšší soud ČR*“ či „*Nejvyšší soud v Brně*“ nebo „*Nejvyšší soud Brno*“.

Poučení: Proti způsobu vyřízení žádosti v části, kde jsou poskytovány informace, je možné podle § 16a odst. 1 informačního zákona podat stížnost do 30 dnů od doručení. Stížnost se podává přímo k povinnému subjektu, který řízení k projednávání žádosti vedl v prvním stupni.

V Brně dne 11. 3. 2022

L. S.

Mgr. Petr Tomíček
vedoucí oddělení styku s veřejností
pověřený vyřizováním žádostí podle informačního zákona